

İlgili Kanun / Madde
5510 S. SSGSK/13
6098 S. TBK/51

T.C
YARGITAY
10. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2024/13196
Karar No. 2025/11283
Tarihi: 03.07.2025

- İŞ KAZASINDAN DOĞAN TAZMİNAT
- İŞVEREN SPOR KULÜBÜNDE MAÇ YAPARKEN KALP KRİZİ GEÇİRME
- KUSUR İNCELEMESİ
- KUSUR DAĞILIMININ NASIL OLACAĞI

ÖZETİ somut olayın gerçekleşme biçimi ve kusur oranlarının tayini açısından ise müsabakaya katılacak davacı dahil işçilerin nasıl belirlendiği , müsabaka öncesi davacılar murisine ait sağlık raporunun düzenlenip düzenlenmediği varsa örneği ile açıklanan hususlara dair bilgi ve belgelerin getirtilmediği anlaşılmakla bu yönden de eksik inceleme sonucu hüküm tesisi hatalıdır . Yine davalı Türk Telekom Gençlik ve Spor Kulübü Derneği vekilince ileri sürülen itirazların karşılanması açısından Mahkemece her ne kadar Özel Beden Eğitimi ve Spor Tesisleri Yönetmeliği 24 ve 25. Madde hükümlerine dayanılarak tesis işletmecisi olduğu ve müsabaka öncesi sağlık raporu temin etmediği gerekçesiyle davalı Dernek sorumlu tutulmuş ise de yönetmelik hükümlerinin somut olay özelinde uygulanıp uygulanmayacağıнын yönetmeliğe dair tüm hükümlerin (ilgili Kurumdan (Gençlik ve Spor Bakanlığı'ndan) yönetmeliğin uygulama alanı ve kapsamı sorulmaksızın) değerlendirilmesi suretiyle ortaya konmadığı anlaşılmakla bu husus da hatalı olmuştur. Ayrıca kalp krizi nedeniyle vefat olayında bünyesel faktör

değerlendirmesi yapılmasının gerekmesine ve bünyesel faktör oranının işveren kusuruna eklenmesinin mümkün bulunmamasına rağmen usulüne uygun olmayan kusur raporunda %20 oranındaki kaçınılmazlık değerlendirmesinin yapılması hatalı olduğu gibi %20 oranındaki kusurun işveren kusuruna eklenmesi de hatalı olmuştur. Son olarak iş kazalarından kaynaklanan maddi ve manevi tazminat davalarında sorumluluğu bulunduğu tespit edilen kişi veya kişilerin kusur oranlarının ayrı ayrı belirlenmesi gerektiği açık olup Mahkemece %60 oranındaki işverene verilen kusur oranının yönetmelik hükmü gerekçe gösterilmek suretiyle kusur oranı ayrıştırması yapılmaksızın davalı Türk Telekom Gençlik ve Spor Kulübü Derneğine atfedilmesi de hatalıdır

Taraflar arasındaki iş kazasından kaynaklanan maddi ve manevi tazminat davasından dolayı yapılan yargılama sonunda, İlk Derece Mahkemesince davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Kararın davacılar vekili ile davalı Türk Telekomünikasyon A.Ş. vekili tarafından istinaf edilmesi üzerine, Bölge Adliye Mahkemesince davalı vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddi ile davacılar vekilinin istinaf başvurusunun kabulüne ilk derece mahkemesi hükmünün kaldırılarak yeniden esas hakkında davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı taraf vekilleri tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi Semra Şiner tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacılar vekili dilekçesinde özetle; müvekkillerinden Ebru Kuloğlu Öztürk'ün eşi, Erol Tuğra Öztürk'ün babası ve Kazım ve Ünsel Öztürk'ün müşterek çocuğu Muharrem Seyhun Öztürk'ün, Türk Telekomünikasyon A.Ş.'de çalışmakta iken diğer davalıca, Türk Telekomünikasyon A.Ş. Spor faaliyetleri kapsamında Küçükçekmece Beşyol Telekom Tesislerinde organize edilen Türk Telekomünikasyon şubeleri arası halı saha futbol turnuvasının 18.03.2016 tarihindeki müsabakada oyuncu olduğu esnada, kalp rahatsızlığı geçirerek gördüğü tedaviye rağmen 30.07.2016 tarihinde vefat ettiğini, müsabaka esnasında ilk yardım ekibi, ambulans bulunmadığından en yakın hastaneye kaldırıldığını, uzun bir tedavi sürecine rağmen kurtarılamadığını, olayın iş kazası kapsamında kaldığını ve iş kazası

olarak soruşturma tahkikatı yapıldığını iddia ederek davanın kabulüne karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

Birleştirilen İstanbul 16. İş Mahkemesi'nin 2021/215 Esas 2021/302 Karar sayılı dosyasında davacı vekili dava dilekçesinde özetle; davacıların murisi Muharrem Seyhun Öztürk'ün davalılardan Türk Telekomünikasyon A.Ş.'ye ait iş yerinde çalışmakta iken icra edilen futbol turnuvası kapsamında oyuncu olarak bulunduğu sırada 18.03.2016 tarihinde kalp krizi geçirdiğini ve 30.07.2016 tarihinde vefat ettiğini, müvekkillerinin murisinin vefat etmesinde davalıların kusurlu olduğunu iddia ederek; ek destekten yoksun kalma tazminatının davalıdan tahsilini ve işbu davanın İstanbul 34. İş Mahkemesinin 2017/299 Esas sayılı dosya ile birleştirilmesini talep ve dava etmiştir.

II. CEVAP

Davalılar vekilleri haksız davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararında özetle, “toplanan deliller ve dosya kapsamına göre, davacının, iş akdi ile davalı işveren bünyesinde çalışırken 18.03.2016 tarihinde kalp krizi sonucunda vefat ettiği, SGK tahkikat raporunda olayın iş kazası olarak kabul edildiği, dosyanın kusur raporu için üçlü bilirkişi heyetine gönderildiği, burada davalı Türk Telekom A.Ş'nin % 60 kusurlu olduğu, diğer davalı Türk Telekom Gençlik ve Spor Kulübü'nün kusurunun bulunmadığı, vefat edenin ise % 20 kusurlu olduğu, kaçınılmazlık ilkesinin % 20 oranında yer teşkil ettiği görüldüğünden, ve itiraz üzerine alınan raporlarda da tutarlılık görüldüğünden dosya hesap bilirkişisine gönderilmiş, davacılara ilişkin sosyal ekonomik durum araştırması yaptırılmış, nüfus kayıt örneği dosya arasına alınmış, SGK tarafından yapılan ödemeler celp edilmiş, eksiklikler giderilerek alınan hesap raporu denetime elverişli ve usule uygun görülmüş, vefat edenin banka hesap hareketleri de dosya arasına alınmış, birleşen dosyada da ikinci kez ilk dosyada ıslah olmadığından dolayı yapılan talepler rapora göre uygun görülmüş, davacıların maddi tazminat taleplerinin kabulüne karar vermek gerekmiş, ancak davalı Türk Telekom Gençlik ve Spor Kulübü'nün ise husumet yokluğundan dolayı sorumlu olmadığı kanaatine varılmış, mahkememizce alınan ve dosya kapsamına uygun kabul edilerek itibar edilen bilirkişi raporu uyarınca maddi tazminat isteminin kabulüne; tarafların kusur oranları, sosyal ve ekonomik durumları, iş gücü kaybı oranı ve tedavi süresi dikkate alınarak manevi tazminat isteminin takdiren kısmen kabulüne dair aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM: Gerekçesi gerekçeli kararda açıklandığı üzere;

A-) Asıl dava yönünden;

1-Maddi tazminat talepli davanın kabûlü ile;

a) Davacı Ebru Kuloğlu Öztürk için 141.663,36 TL, Erol Öztürk için 27.092,94 TL, Kazım Öztürk için 1.000 TL, Ünsel Öztürk için 1.000 TL'nin kaza tarihi olan 18.03.2016 tarihinden itibaren işleyen yasal faizi ile birlikte Davalı Türk

Telekomünikasyon A.Ş.'den tahsili ile davacıya ödenmesine;

2-Manevi tazminat talepli davanın kısmen kabulü ile;

a) Davacı Ebru Kuloğlu Öztürk için 15.000,00 TL, Erol Öztürk için 15.000,00 TL, Kazım Öztürk için 10.000 TL, Ünsel Öztürk için 10.000 TL'nin kaza tarihi olan 18.03.2016 tarihinden itibaren işleyen yasal faizi ile birlikte Davalı Türk Telekomünikasyon A.Ş.'den tahsili ile davacıya ödenmesine;

b) Bakiye talebin reddine;

c) Diğer davalı Türk Telekom Gençlik ve Spor Kulübü için husumet yokluğu nedeniyle davanın reddine,

7-Maddi tazminat yönünden davacılar kendilerini vekil ile temsil ettirdiğinden karar tarihinde yürürlükte bulunan A.A.Ü.T gereğince 20.171,85 TL vekalet ücretinin davalı Türk Telekomünikasyon A.Ş.'den alınarak davacılara verilmesine,

8-Manevi tazminat yönünden davacılar kendini vekil ile temsil ettirdiğinden karar tarihinde yürürlükte bulunan A.A.Ü.T gereğince 7.300,00 TL vekalet ücretinin davalı Türk Telekomünikasyon A.Ş.'den alınarak davacılara verilmesine,

9-Manevi tazminat yönünden davalı Türk Telekomünikasyon A.Ş. kendisini vekil ile temsil ettirdiğinden karar tarihinde yürürlükte bulunan A.A.Ü.T gereğince 18.200,00 TL vekalet ücretinin davacılardan alınarak bu davalıya verilmesine,

B-) Birleşen dava yönünden;

1-Maddi tazminat talepli davanın kabulü ile;

a) Davacı Ebru Kuloğlu Öztürk için 99.392,18 TL, Erol Öztürk için 10.854,56 TL, Kazım Öztürk için 48.925,31 TL, Ünsel Öztürk için 73.731,17 TL'nin ölüm tarihi olan 30.07.2016 tarihinden itibaren işleyen yasal faizi ile birlikte davalı Türk Telekomünikasyon A.Ş.'den tahsili ile davacıya ödenmesine;

b-) Diğer davalı Türk Telekom Gençlik ve Spor Kulübü için husumet yokluğu nedeniyle davanın reddine," şeklinde karar verildiği anlaşılmıştır.

IV. İSTİNAF

A. İstinaf Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararına karşı süresi içinde davacılar vekil ile Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi vekili tarafından istinaf başvurusunda bulunmuştur.

B. İstinaf Sebepleri

Davacılar tarafın istinaf dilekçesinde belirttiği sebepler; davalı yana dosya kapsamında husumet yöneltme sebeplerinin müteveffanın kalp krizi geçirdiği müsabakaların yapıldığı Küçükçekmece Beşyol Telekom Tesisleri'nin davalı Türk Telekom Gençlik ve Spor Kulübü'nün işletim bakım ve gözetiminde bulunduğu, müteveffanın oynanan maç esnasında kalp krizi geçirip ardından vefat etmesi davalı işverenin ve diğer davalının önlem alma ve özen gösterme yükümlülüğüne aykırı davranması ve ihmali neticesinde meydana geldiği, müteveffanın eşi Ebru bir erkek çocuğu ile dul kaldığı ve evlenmeyi düşünmediği, hal böyle iken evlenme

yüzdesinin %4 olarak kabulü ve davacılar yönünden yapılan hesaplama fahiş surette düşük ve hukuka aykırı olduğu, manevi tazminat talepleri yönünden hükümde yazılı nedenler ile belirtilen miktarlar yönünden kısmen kabulü yönünde verilen hükmün manevi tazminatın amacına hizmet etmediği kanaati nedeni ile kabul edilemeyeceği, şeklindedir.

Davalı Türk Telekomünikasyon A.Ş. tarafın istinaf dilekçesinde belirttiği sebepler; yerel mahkemece itiraz ve beyanlarını dikkate alınmadan karar verildiği, müvekkili şirket dava konusu olayda üzerine düşen görevleri yerine getirdiğinden müvekkili şirketin sorumluluğunun bulunmadığı, rapora itirazları doğrultusunda yeni bir rapor alınmadan eksik incelemeyle dayalı bilirkişi raporu ile hüküm kurulduğu, meydana gelen olayda müvekkili şirkete atfedilecek bir kusur olmadığından gerekçeli kararda manevi tazminat talebinin kısmen kabulüne karar verilmesi hukuka aykırı olduğu, manevi tazminat miktarları fahiş olduğu şeklindedir.

C. Gerekçe ve Sonuç

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile ;"İlk derece mahkemesince, davalılardan Türk Telekom Spor Kulübü Derneği hakkındaki dava husumet yokluğu nedeniyle reddedilmiş olup davacılar vekili istinaf başvurusunda bu hususa itiraz etmiştir. İlk derece mahkemesinin kararında ret gerekçesine yer verilmediği, hükme esas alınan ve kusur incelemesi içeren bilirkişi raporlarında Spor Kulübünün işveren olmaması sebebiyle sorumluluğunun olmadığı yönünde görüş bildirildiği anlaşılmaktadır. Ancak, Özel Beden Eğitimi ve Spor Tesisleri Yönetmeliği'nin 24.maddesinin *"Tesislerde çalışmalar devam ettiği sürece meydana gelecek sakatlıklarda ilk yardım için gereken ilaç ve malzemeler eksiksiz olarak ilk yardım dolabında bulundurulur ve tesiste çalışanların görebileceği bir yere asılır. Çalışmalara katılan kişilerin spor çalışmalarına kabullerinden önce spor branşının özelliğine göre federasyonlarınca zorunlu görülen dallarda bir doktor muayenesinden geçmiş olmalarını belgelemeleri gerekir. Bununla ilgili her kişi için birer sağlık dosyası düzenlenir. En az 3'er aylık aralıklarla tesiste spor çalışması yapanların sağlık muayeneleri yaptırılması istenir. Özel tesisler bir sağlık kuruluşuyla bağlantılı çalışır ve bu kuruma ait bilgiler görülecek yerlere asılır."* hükmü ve 25.maddesinin *"Tesislerden yararlanmak isteyen kişilerden aşağıdaki belgeler istenir.....d) Sağlık raporu (tek doktordan yeterli olacaktır)."* hükmü dikkate alındığında, tesis işletmesinin yükümlülüklerinin bulunduğu ve yerine getirilmemesi halinde sorumluluk doğacağı açıktır. Bu nedenle Türk Telekom Spor Kulübü Derneği'nin işveren olmadığı sebebiyle davanın husumetten reddi hatalı olduğundan davacılar itirazının kabulü ile ilk derece mahkemesi kararı kaldırılarak yeniden hüküm kurulması gerekmiştir. Kusur incelemesi yapıldığında, ilk derece mahkemesince hükme esas alınan bilirkişi raporunda, düzenlenen spor turnuvasına dair Risk Analizi çalışmasının yapılmadığı, kazalının vefatından on ay kadar önce atipik göğüs ağrısı şikayeti ile gittiği Haseki Hastanesi tarafından düzenlenen raporda kardiyak açıdan değerlendirme yapıldığı ve çalışmasında sakınca olmadığı belirtilerek aynı

gün taburcu edildiği, buna göre adı konmuş olan bir rahatsızlığın ortanın üzerinde bir eforda hayatı tehlike yaratacağının öngörülmesi gerektiği, işverenin spor müsabakası için görevlendirdiği çalışanın sağlık alt yapısını ortaya koymak için karşılaşma öncesi muayene ve tetkik yaptırması gerektiği, sigortalının bünyevi yatkınlığının ve genel sağlık durumunun bir araya gelerek miyokart enfarktüsünü ortaya çıkaracağı bu durumun uygun illiyet sebebi oluşturacağı ve kusurun ağırlığının belirlenmesinde dikkate alınması gerektiği yönünde tespitler yapılarak işveren kusurunun %60, kazalı kusurunun %20 olarak belirlendiği, %20 kaçınılmazlık öngörüldüğü anlaşılmaktadır. Dosya kapsamına göre ve yukarıda yer verilen Özel Beden Eğitimi ve Spor Tesisleri Yönetmeliği hükümleri de dikkate alındığında kusur dağılımında bir isabetsizlik bulunmadığı, her ne kadar meydana gelen olayda kaçınılmazlık durumundan bahsedilemez ise de %20'lik payın bünyesel durumla ilgili olduğu kabul edilmiştir. Spor Kulübünün sorumluluğuna ilişkin Dairemiz kabulüne göre %60 işveren kusurunun her iki davalıya ait olacağı ve her birinin payının iç ilişkide ele alınıp değerlendirilmesinin mümkün bulunmasına göre maddi tazminat hesabına esas alınan kusur oranlarında bir değişiklik yapılması gerekmediği anlaşılmıştır. Bu duruma göre davalının illiyet bağının olmadığına ve kusurun bulunmadığına yönelik itirazları yerinde görülmemiştir. Kazalının daha evvel geçirdiği rahatsızlığı bildiği halde spor müsabakasında yer almayı kabul etmiş olmasına göre davacılar vekilinin kusura itirazları da yerinde görülmemiştir...Manevi tazminat yönünden yapılan incelemede; Olayın oluş şekline, kusur oranlarına, davacıların duyduğu elem ve ızdırabın derecesine, tarafların sosyal ve ekonomik durumuna, 22.06.1966 gün 1966/7-7 sayılı İçtihadı Birleştirme Kararı'nın içeriğine ve öngördüğü koşulların somut olayda gerçekleşme biçimine ve hak ve nesafet kurallarına göre, ilk derece mahkemesince takdir olunan manevi tazminat miktarının yetersiz olduğu sonuç ve kanaatine varılarak davacılar vekilinin istinaf başvurusunun kısmen kabulü ile manevi tazminat miktarının eş ve çocuk için 25.000'er TL, anne ve baba için 15.000'er TL olarak takdiri yönünde karar verilmiştir. Manevi tazminata yönelik davalı itirazları yerinde görülmemiştir." gerekçesiyle davalı vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddi ile davacılar vekilinin istinaf başvurusunun kabulüne ilk derece mahkemesi kararının kaldırılarak yeniden esas hakkında davanın kısmen kabulü ile davalıların müştereken ve müteselsilen sorumluluğuna karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Yoluna Başvuranlar

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde taraf vekillerince temyiz isteminde bulunmuştur.

B. Temyiz Sebepleri

Davacılar vekili temyiz dilekçesi ile istinaf dilekçesinde ileri sürdüğü itirazlarını yinelemek suretiyle Bölge Adliye Mahkemesi kararının kaldırılmasına, İlk Derece Mahkemesi kararının bozulmasına karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı Türk Telekomünikasyon A.Ş. vekili temyiz dilekçesi ile istinaf dilekçesinde ileri sürdüğü itirazlarını yinelemek suretiyle Bölge Adliye Mahkemesi kararının kaldırılmasına, İlk Derece Mahkemesi kararının bozulmasına karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı Türk Telekom Gençlik ve Spor Kulübü Derneği vekili temyiz dilekçesi ile ilk derece mahkemesi kararının yerinde olduğu, davacılar murisi ile aralarında iş ilişkisi bulunmadığı , spor organizasyonunun dava dışı Türk Telekom Spor Kulübü tarafından düzenlendiği , isim benzerliği nedeniyle davanın tarafına açıldığı beyanla Bölge Adliye Mahkemesi bozulmasına karar verilmesini talep etmiştir.

C. Gerekçe

1. Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme

Uyuşmazlık iş kazasından kaynaklanan maddi ve manevi tazminat istemlerine ilişkindir.

2. İlgili Hukuk

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 369'uncu maddesinin birinci fıkrası ile 371. Maddesi, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 13, 16, 20 ve 21.maddeleri ile 4857 sayılı İş Kanunu'nun 77. maddesi

3. Değerlendirme

Dosya kapsamındaki kayıt ve belgelerden; davaya konu iş kazasının davacılar murisinin Türk Telekomünikasyon A.Ş.'de çalışmakta iken Türk Telekomünikasyon A.Ş. Spor faaliyetleri kapsamında Küçükçekmece Beşyol Telekom Tesislerinde organize edilen Türk Telekomünikasyon şubeleri arası halı saha futbol turnuvasının 18.03.2016tarihindeki müsabakada oyuncu olduğu esnada, kalp rahatsızlığı geçirdiği gördüğü tedaviye rağmen 30.07.2016 tarihinde vefat etmesi sonucu meydana geldiği, Mahkemece kusur oran ve aidiyetinin tespitine yönelik rapor aldırıldığı , hükme esas alınan raporda davalı Türk Telekom A.Ş'nin % 60 kusurlu olduğu, diğer davalı Türk Telekom Gençlik ve Spor Kulübü'nün kusurunun bulunmadığı, vefat edenin ise % 20 kusurlu olduğu, kaçınılmazlık ilkesinin % 20 oranında bulunduğu tespitinin yapıldığı, Mahkemece dosyanın hesap bilirkişisine tevdi edildiği, hükme esas alınan 12.04.2021 tarihli hesap raporunda davalı işverenin kaçınılmazlık oranı olan %20 oranının da eklenmesi ile %80 kusurlu olduğu kabulü ile davacıların maddi zararlarının hesabının yapıldığı, Mahkemece anılan hesap raporuna göre davalı işveren Türk Telekomünikasyon A.Ş yönünden kısmen kabulü ile davalı Türk Telekom Gençlik Ve Spor Kulübü Derneği yönünden ise kusuru bulunmadığından davanın reddine karar verildiği, davacılar vekili ile davalı işveren vekilinin istinaf başvurusu üzerine Bölge Adliye Mahkemesince Spor Tesisleri Yönetmeliği gerekçe gösterilmek suretiyle davalı işverene atfedilen %60 oranındaki kusurun tesis işletmecisi olduğu gerekçesiyle diğer davalı derneğe de atfedilmesi gerektiği gerekçesiyle mahkeme kararının kaldırılması ile yeniden esas hakkında davalıların sorumluluğu yönünde davanın kısmen kabulüne karar

verilmiştir.

İnsan yaşamının kutsallığı çevresinde işverenin, işyerinde işçilerin sağlığını ve iş güvenliğini sağlamak için gerekli olanı yapmak ve bu husustaki şartları sağlamak ve araçları noksansız bulundurmakla yükümlü olduğu 4857 sayılı İş Kanunu'nun 77. maddesinin açık buyruğu iken, 4857 sayılı Kanun'un 77. ve devamı bir kısım maddeleri 30.06.2012 tarih ve 28339 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 37. maddesiyle, 01.01.2013 tarihinde yürürlüğe girmek üzere yürürlükten kaldırılmış olup, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, işverenin sağlık ve güvenlik önlemlerini alma yükümünü daha ayrıntılı bir biçimde düzenlemiştir.

Buna göre, 6331 sayılı Kanun'un "İşverenin Genel Yükümlülüğü" kenar başlıklı 4. maddesinde:

"İşveren, çalışanların işle ilgili sağlık ve güvenliğini sağlamakla yükümlü olup bu çerçevede;

a) Mesleki risklerin önlenmesi, eğitim ve bilgi verilmesi dahil her türlü tedbirin alınması, organizasyonun yapılması, gerekli araç ve gereçlerin sağlanması, sağlık ve güvenlik tedbirlerinin değişen şartlara uygun hale getirilmesi ve mevcut durumun iyileştirilmesi için çalışmalar yapar.

b) İş yerinde alınan iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyulup uyulmadığını izler, denetler ve uygunsuzlukların giderilmesini sağlar.

c) Risk değerlendirmesi yapar ve yaptırır.

ç) Çalışana görev verirken, çalışanın sağlık ve güvenlik yönünden işe uygunluğunu gözönüne alır.

d) Yeterli bilgi ve talimat verilenler dışında ki çalışanların hayati ve özel tehlike bulunan yerlere girmemesi için gerekli tedbirleri alır." hükmü düzenlenmiştir.

Aynı Kanun'un 5. maddesinde de risklerden korunma ilkeleri düzenlenmiştir. Buna göre maddede, "İşverenin yükümlülüklerinin yerine getirilmesinde aşağıdaki ilkeler göz önünde bulundurulur:

a) Risklerden kaçınmak,

b) Kaçınılması mümkün olmayan riskleri analiz etmek,

c) Risklerle kaynağında mücadele etmek,

ç) İşin kişilere uygun hale getirilmesi için iş yerlerinin tasarımı ile iş ekipmanı, çalışma şekli ve üretim metodlarının seçiminde özen göstermek, özellikle tekdüze çalışma ve üretim temposunun sağlık ve güvenliğe olumsuz etkilerini önlemek, önlenemiyor ise en aza indirmek,

d) Teknik gelişmelere uyum sağlamak,

e) Tehlikeli olanı, tehlikesiz veya daha az tehlikeli olanla değiştirmek,

f) Teknoloji, iş organizasyonu çalışma şartları, sosyal ilişkiler ve çalışma ortamı ile ilgili faktörlerin etkilerini kapsayan tutarlı ve genel bir önleme politikası geliştirmek,

g)Toplu korunma tedbirlerine, kişisel korunma tedbirlerine öncelik vermek,
ğ)Çalışanlara uygun talimatlar vermek." hükmü yer almaktadır.

Görüldüğü üzere, işverenin çalışanlarla ilgili sağlık ve güvenliği sağlama yükümünün genel çerçevesi, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 4. maddesinde çizilmiştir. Bu çerçevede işverenin, "çalışanların işle ilgili sağlık ve güvenliğini sağlamakla yükümlü" olduğu belirtildikten sonra, yapacağı ve uymakla yükümlü bulunacağı birtakım esaslara yer verilmiştir. Bunun gibi 5. maddede, işverenin anılan yükümlülükle gerçekleştireceği korunma sırasında uyacağı ilkeler belirlenmiştir. 10. maddede ise, işyerinde sağlık ve güvenlik sağlanırken, işverenin yapacağı risk değerlendirmesi çalışmasında dikkate almakla yükümlü bulunduğu hususlar belirlenmiştir (Hukuk Genel Kurulu'nun 09.10.2013 tarih 2013/21-102 Esas 2013/1456 sayılı kararı).

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 4. ve 5. maddeleri ile bunu uygun olarak çıkarılan iş güvenliği yönetmelikleri hükümleri, işverenin sorumluluğunu objektifleştiren kriterler olarak değerlendirilmelidir. Bu sebeple mevzuatta yer alan teknik iş güvenliği kurallarına uyulmaması işverenin kusurlu davranışı olarak kabul edilmelidir. Ancak, işveren sadece anılan yazılı kurallara değil, yazılı olmayan ve teknolojinin gerekli kıldığı önlemlere aykırı davrandığında da kusurlu görülerek oluşan zararı karşılamalıdır.

Objektifleştirilen kusur, kusur sorumluluğunu kusursuz sorumluluğa yaklaşırsa da, onu kusursuz sorumluluk haline dönüştürmez. Çünkü, bu halde dahi işverenin sorumluluğu için kusurun varlığı şarttır. Kusurun objektifleştirilmesi kriterinin yanısıra, Türk Borçlar Kanunu'nun 417/2. maddesinin, Anayasa hükümleri ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 4. maddesi kapsamında yorumlanması da işverenin sorumluluğunu oldukça genişletecektir.

Yukarıda belirtilen açıklamalar doğrultusunda; işvereni zararlandırıcı olay nedeniyle sorumluluk halinden kurtaracak olan durum iş sağlığı ve güvenliği alanındaki ihmalleri ile oluşan zarar arasındaki uygun nedensellik bağının kesildiğini ispat etmekten ibarettir. Hukuk Genel Kurulu'nun 20.03.2013 tarih 2012/21-1121 E. 2013/386 sayılı kararında da belirtildiği üzere uygun nedensellik bağı güç durumda kesilebilir. Bunlar mücbir sebep, zarar görenin kusuru ve üçüncü kişinin kusurudur. Bu hallerden birinin varlığı halinde işverenin sorumluluğuna gidilmesi mümkün değildir.

İş kazası hukuki sebebine dayalı tazminat davalarında olayın gerçekleşme şeklinin tarafların gösterdiği deliller dikkate alınarak her türlü şüpheden uzak bir şekilde ortaya konulması ve giderek kusur oranlarının bu olaya uygun şekilde belirlenmesi gerektiği açıktır.

Öte yandan iş kazalarından kaynaklanan maddi ve manevi tazminat davalarında zararlandırıcı olaya neden oldukları ileri sürülen kişi veya kişilerin kusur oranlarının kesin olarak tespiti önem taşımaktadır. Zira maddi tazminat davalarında sigortalının kazanç kaybının hesaplanmasında davacının kendi kusuru oranında

tespit olunan kazanç kaybindan indirim yapılacağı gibi yine manevi tazminat davalarında hükmedilecek manevi tazminat miktarının takdirinde tarafların kusur durumu mahkemece öncelikle dikkate alınacaktır. Bunun yanında meydana gelen zarardan müteselsilen sorumlu olanların kendi aralarındaki kusur dağılımı, kendi payına düşenden fazla ödeme yapan müteselsil borçlunun diğer müteselsil borçlu veya borçlulara karşı yönelteceği rücu alacağının miktarını etkilediği gibi müteselsil sorumlular arasında 5510 sayılı Kanun'un 21/4. maddesi anlamında üçüncü kişinin bulunması durumunda hesaplanan maddi tazminat tutarından tenzil edilecek Kurum ödemelerinin miktarını da etkilemektedir.

Somut olayda ; Mahkemece davacılar murisine ait tedavi kayıtları getirilmeden dosyanın kusur oranının tespiti amacıyla bilirkişi heyetine tevdi edildiği bu yönüyle eksik araştırma yapıldığı anlaşılmakla birlikte 10.04.2018 tarihli kök ve ek raporları düzenleyen heyette kardiyolog hekimin de yer almadığı anlaşılmakla bu hususlara riayet edilmemesi hatalı olmuştur. Devamla Mahkemece davalı Türk Telekom Gençlik ve Spor Kulübü Derneği vekilince ileri sürülen itirazların karşılanması açısından taraflardan sorulmak suretiyle spor müsabakasına dair organizasyonun kim tarafından yapıldığı , spor müsabakasının yapılacağı yerin nasıl ve kim tarafından temin edildiği, müsabakanın yapılacağı yerin kime ait olduğu ve kim tarafından işletildiğinin araştırılmadığı , somut olayın gerçekleşme biçimi ve kusur oranlarının tayini açısından ise müsabakaya katılacak davacı dahil işçilerin nasıl belirlendiği , müsabaka öncesi davacılar murisine ait sağlık raporunun düzenlenip düzenlenmediği varsa örneği ile açıklanan hususlara dair bilgi ve belgelerin getirilmediği anlaşılmakla bu yönden de eksik inceleme sonucu hüküm tesisi hatalıdır . Yine davalı Türk Telekom Gençlik ve Spor Kulübü Derneği vekilince ileri sürülen itirazların karşılanması açısından Mahkemece her ne kadar Özel Beden Eğitimi ve Spor Tesisleri Yönetmeliği 24 ve 25 . Madde hükümlerine dayanılarak tesis işletmecisi olduğu ve müsabaka öncesi sağlık raporu temin etmediği gerekçesiyle davalı Dernek sorumlu tutulmuş ise de yönetmelik hükümlerinin somut olay özelinde uygulanıp uygulanmayacağının yönetmeliğe dair tüm hükümlerin (ilgili Kurumdan (Gençlik ve Spor Bakanlığı'ndan) yönetmeliğin uygulama alanı ve kapsamı sorulmaksızın) değerlendirilmesi suretiyle ortaya konmadığı anlaşılmakla bu husus da hatalı olmuştur. Ayrıca kalp krizi nedeniyle vefat olayında bünyesel faktör değerlendirmesi yapılmasının gerekmesine ve bünyesel faktör oranının işveren kusuruna eklenmesinin mümkün bulunmamasına rağmen usulüne uygun olmayan kusur raporunda %20 oranındaki kaçınılmazlık değerlendirmesinin yapılması hatalı olduğu gibi %20 oranındaki kusurun işveren kusuruna eklenmesi de hatalı olmuştur. Son olarak iş kazalarından kaynaklanan maddi ve manevi tazminat davalarında sorumluluğu bulunduğu tespit edilen kişi veya kişilerin kusur oranlarının ayrı ayrı belirlenmesi gerektiği açık olup Mahkemece %60 oranındaki işverene verilen kusur oranının yönetmelik hükmü gerekçe gösterilmek suretiyle kusur oranı ayrıştırması yapılmaksızın davalı Türk Telekom

Gençlik ve Spor Kulübü Derneğine atfedilmesi de hatalıdır.

Bu açıklamalar doğrultusunda Mahkemece yapılacak iş, öncelikle Kurumdan sorulmak suretiyle ver işe rücu dosyasının getirtmek ile müteveffanın vefatından önce kalp damar hastalığı ile kalp krizini tetikleyecek nitelikte bir rahatsızlığı olup olmadığı, bu hususta tedavi görüp görmediği konusunda tarafların ibraz edeceği kayıtlar ile SGK Medula sisteminden araştırma yapmak, davacıda olumsuz yaşam şekli, beslenme tarzı, genetik faktör ile sigara kullanımı gibi etkenlerin olup olmadığı var ise bu gibi durumların olayın gerçekleşmesi üzerindeki etkisi hususundaki deliller toplanmak, yukarıda belirtilen delil ve belgeler ile toplanacak bu delillerle beraber somut ölüm olayının gerçekleşmesinde işyeri şartları, yaşam şekli, bünyesel faktör ile olay anındaki etkenler bir bütün olarak değerlendirilerek, taraf itirazlarını karşılar mahiyette ve rücu dosyası var ise dosyada aldırılan raporun değerlendirmesi ve çelişki halinde giderilmesi suretiyle somut verilere dayalı kusur raporunun düzenlenmesi için dosyanın kardiyolog hekimin de yer aldığı, A sınıf İş güvenliği uzmanlarının bulunduğu heyete tevdi ederek, olayın gerçekleşmesinde tarafların kusur oranları ayrı ayrı belirlenmesi ile bünyesel faktörün etkisini belirleyece mahiyette rapor aldırarak alınacak bu raporla beraber dosyadaki veriler değerlendirmek usuli kazanılmış hakları da gözeterek oluşacak sonuca göre karar vermekten ibarettir.

Mahkemece bu maddi ve hukuki olgular gözetilmeksizin, eksik inceleme ve araştırma ile yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

O halde, taraf vekillerinin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve bu aşamada bozma sebebine göre temyiz itirazlarının sair yönleri incelenmeksizin, ilk derece mahkemesi kararı bozulmalıdır.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle,

Temyiz olunan, Bölge Adliye Mahkemesi kararının **BOZULMASINA**,

Taraf vekilleri temyiz edenlerin sair temyiz itirazlarının incelenmesine şimdilik yer olmadığına,

Peşin alınan temyiz karar harcının istek halinde ilgililere iadesine,

Dosyanın kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

03.07.2025 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.